

Oförändrat lönegap mellan könen

Skillnaden mellan kvinnors och mäns löner har i stort sett stått stilla sedan föregående år i de tio största läkarspecialiteterna. Läkarförbundet anser att arbetsgivarna inte tagit sitt ansvar.

■ Eva Nilsson Bågenholm, Läkarförbundets förste vice ordförande och ordförande i förbundets förhandlingsdelegation, suckar inför den färskna lönestatistiken från Läkarförbundet.

– Det är oerhört tråkigt att återigen se att det inte händer något. Att lönegapet mellan män och kvinnor står stilla måste ju innebära att man accepterar det här.

Läkartidningen har jämfört medellöner för kvinnor och män i de tio största specialiteterna med de två föregående årens statistik (se LT nr 14/2003). Den nya statistiken, som bygger på novemberlönen 2003, visar att de svängningar som fanns mellan 2001 och 2002 nu har stillnat (se tabellen nedan). Ingen av de tio största specialiteterna tog i fjol några särskilt stora kliv mot ökad eller minskad jämställdhet beträffande medellöner.

Radiologerna, som i november 2001 nästan hade nått målet lika lön oavsett kön, lyckades 2003 inte ta upp sitt stora tapp mellan 2001 och 2002.

Kvinnliga ortopederna knappar in något

De kvinnliga ortopederna hade i november 2003 lyckas knappa in på sina manliga kolleger med en hel procentenhet. Det var den relativt största könsutjämningen bland de tio största specialiteterna i årets statistik. Trots det ligger ortopederna fortfarande sämst till bland de tio. Specialisterna i internmedicin är de mest jämställda i denna skara, trots att de har gått tillbaka något jämfört med

2002. Även kirurgerna har tappat något 2003, de gjorde mellan 2001 och 2002 det största klivet framåt mot ökad jämställdhet i lönekuvertet.

Eva Nilsson Bågenholm poängterar att jämställda löner är arbetsgivarens ansvar. Inför nästa avtalsrörelse kommer därför Läkarförbundet att agera centralt just i den frågan.

– Det räcker uppenbarligen inte med lokala insatser. Vi måste ställa ytterligare krav på arbetsgivaransvar när det gäller jämställdheten.

De kvinnor i de tio största specialiteterna med högst medellön (51 636 kronor i månaden) återfinns bland radiologerna. Även de manliga radiologerna ligger i topp med i snitt 53 036 kronor i månaden. Sämst tjänar de kvinnliga specialisterna i barn- och ungdomsmedicin med i snitt 48 333 kronor i månaden. Av männen är det ögonläkarna som dragit nitlotten med en medelmånadslön på 49 658 kronor.

Läs mer om löner i nästa nummer av Läkartidningen.

Eva Nilsson Bågenholm, Läkarförbundets förste vice ordförande.

FOTO: TORBJÖRN ZÄUG

Familjeläkare i Västmanland rasar

Fjorton av sexton privata familjeläkarmottagningar i Västmanland får inte förnyat avtal efter landstingets upphandling.

■ – Alla är jätteupprörda, säger Jonas Sjögren på Prima familjeläkarmottagning, som ingår i Praktikertjänst, som överklagat beslutet.

Enligt Jonas Sjögren, som varit en drivande kraft i Västmanlands familjeläkarsystem, som varit något av en förebild i landet, förlorades upphandlingen på petitesser. Landstinget vet hur deras verksamhet ser ut, att den fungerar väl och att de uppfyller kraven i verksamhetsbeskrivningen. Men den 8 mars fick Prima veta att företaget Carema Primärvård, som inte har någon verksamhet i Västmanland, får ta över Prima och fem andra mottagningar.

– Vi blev oerhört upprörda här, några grät. Nu har vi kaxat till oss lite. Vi har fått väldigt mycket stöd från våra patienter. Egentligen är detta jättebra. Jag tror att det blir en anledning att snabbt införa ett nationellt familjeläkarsystem.

»Känns som ett kuppöversök«

De berörda läkarna har förutsatts acceptera anställning hos Carema. Men det kommer ingen att göra, enligt Sjögren.

– Det känns som ett kuppöversök. Om jag som entreprenör byggt upp en verksamhet i många år och dessutom har långvariga patientrelationer och teamarbete med familjeläkare, sköterskor och andra professioner, så är det konstigt att landstinget anser att de kan sälja mig och allt detta till ett annat bolag och väldigt konstigt att ett annat bolag kan anställa mig i ett andan.

Läkarna hävdar att landstinget regelvidrigt förhandlat med Carema under upphandlingen och att lagen om offentlig upphandling dessutom gör det möjligt att avstå från upphandling av familjeläkarmottagningar.

Men enligt biträdande landstingsdirektör Lena Burström var en upphandling nödvändig enligt lagen om offentlig upphandling. Att Praktikertjänst förlorade berodde på att deras anbud på elva mottagningar var odelbart, och enligt lagen om offentlig upphandling ska varje enhet upphandlas för sig. Beslutet hade inte med kvalitetsbrister att göra.

Länsrätten har beslutat att beslutet tills vidare inte får verkställas.

Elisabet Ohlin

Kvinnornas lön i relation till männens lön uttryckt i procent

Specialitet	2001	2002	2003
Allmänmedicin	96,6	96,2	96,0
Anestesi	95,0	95,8	96,3
Barnmedicin	97,7	96,9	97,0
Gynekologi	96,7	97,4	97,8
Internmedicin	96,7	98,9	98,5
Kirurgi	94,2	97,5	96,6
Ortopedi	94,8	93,9	94,9
Psykiatri	98,2	97,5	97,2
Radiologi	99,6	97,1	97,4
Ögon	97,3	97,4	98,0

Jämförelse mellan kvinnliga och manliga läkares medellöner i de tio största specialiteterna. Siffrorna gäller överläkare och distriktsläkare i landstingen inklusive landstings- och personalägda bolag samt S:t Görans sjukhus. Källa: Sveriges läkarförbund.